

Anhörigprojektet

schizofreniförbundet

Intresséförbundet för personer med schizofreni och liknande psykoser

Anhörigprojektet

”Vi ska med Anhörigprojektet uppmärksamma anhörigas situation och fördjupa förståelsen för hur man kan underlätta för och stärka anhöriga till personer med psykisk ohälsa. Hur kan anhörigas erfarenheter bidra inom vård och omsorg?”

schizofreniförbundet

Intresseförbundet för personer med schizofreni och liknande psykoser

Anhörigprojektet

**BRA
EXEMPEL!!!
TESTA!!!**

”VEM HJÄLPER DEM SOM HJÄLPER”

En rapport i ett led i NSPH:s arbete för att uppmärksamma och förbättra situationen för anhöriga i våra medlemsorganisationer.

Anhörigprojektet

Anhöriga kan och vill bidra!

Totalt 1 393 personer har svarat på enkäten. Mer än 6 av 10 svaranden uppger att de är mammor (62 %).

Näst vanligast är att man svarar i egenskap av partner (13 %). Andelen syskon är (7 %).

Andelen pappors som svarat är anmärkningsvärt låg (6 %) liksom mor- och farföräldrar (1 %). Bland de som svarat något annat var barn det vanligaste alternativet.

"Har fått kämpa många år innan någon ens lyssnade på riktigt."

Vilka svarade på enkäten?

Resultaten från enkäten visar att många anhöriga lever i en utsatt situation.

Totalt 1 393 personer har svarat på enkäten. Mer än 6 av 10 svaranden uppger att de är mammor (62 %).

Var är papporna?

”Tyvärr upplevs anhöriga emellanåt som besvärliga eftersom man har ett stort behov av att få prata. Initiativ till samtal har aldrig tagits från vården. Alltid vi anhöriga som tar tagit initiativ till möten.”

Stöd behövs

- En överväldigande majoritet **74 %** svarade att de behövde stöd för egen del på grund av sin situation som anhöriga.
- De flesta hade inte fått information om vad kommun eller landsting erbjöd för slags anhörigstöd. Endast **6 %** ansåg att de hade fått mycket bra information om detta och **37 %** svarade att de fått en del information.
- Endast **41 %** hade sökt eller erbjudits någon form av anhörigstöd.

Den vanligaste insatsen som man fått var anhörigutbildning/föreläsningar (**41 %**), anhörigträffar för erfarenhetsutbyte (**40 %**) och stödsamtal (**39 %**).

- På frågan om de svarande ansåg att det fanns kunskap om deras anhörigsituation hos den personal som de mött inom vård, omsorg och på myndigheter svarar endast **3 %** obetingat ja. **32 %** svarar nej och **12 %** att de saknar sådana kontakter. **53 %** svarar att det oftast eller ibland finns kunskap om anhörigas situation.

Anhörigprojektet

Anpassar sin arbetstid!

Arbetet påverkas också märkbart av att vara anhörig.

Av dem som förvärvsarbetar svarar alla att de gått ner i arbetstid, bytt tjänst eller behövt gå ifrån arbetet för att stödja i kontakt med vård och myndigheter eller vid en krissituation.

”Slitningar i familjen”

Familjerelationer påverkats märkbart av att någon i familjen har en psykisk ohälsa. **51 %** uppger att det lett till stora slitningar eller separation. **32 %** svarar att de kunnat anpassa sig till situationen **11 %** anser att relationerna stärkts och **4 %** att de är oförändrade.

”Heltid sjukskriven i långa perioder! Inte lätt att komma tillbaka!”

48 % har varit sjukskrivna. Detta till trots bidrar drygt hälften regelbundet ekonomiskt till den närståendes levnadsomkostnader.

Är sjukpensionerad på grund av den extrema belastning det varit att arbeta och samtidigt ta hand om ett barn med funktionshinder.

Anhörigprojektet

Önskad insats Antal svarande

- ✓ Samtalsstöd/kontaktperson 212
- ✓ Avlastning/ersättning 104
- ✓ Samordning 99
- ✓ Anpassad hjälp 88
- ✓ Utbildning/material/kunskap 81
- ✓ Anhörigträffar/grupper 62
- ✓ Sekretess/delaktighet 35
- ✓ Lättillgänglig information 18
- ✓ Övriga insatser 157

Behovet av insatser som vi anser behövs

- Anhöriga har rätt till ett bra och respektfullt bemötande
- Kunskap om funktionsnedsättningen/sjukdomen för både anhöriga och närstående
- Bra vård som sätts in i tid är den bästa hjälpen, då behöver anhöriga inte ta ett vårdansvar
- Sekretessen måste kunna diskuteras
- Stöd är en rättighet som ska erbjudas, man ska inte själv behöva jags det
- Insatserna ska vara flexibla och individuellt anpassade
- Eget stöd och möjlighet till bearbetning viktigt för hälsan – alldeles för många blir själva sjuka
- Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt svårigheten att kombinera anhörigskap och förvärvsarbete.

Anhörigprojektet

”Heltid sjukskriven i långa perioder! Inte lätt att komma tillbaka!”

*”Att det finns någon som har tid att lyssna
Självhjälpsgrupper där jag fick träffa andra i samma situation
där ledaren hade stor kunskap om både nu situation och hur
framtiden kan gestalta sig.”*

*”Större öppenhet och förståelse, information från de
professionella. Kommunikation behöver förbättras att
de inte gömmer sig bakom sekretess.”*

*”Det skulle funnits någon ”samordningsperson” som jag kunde
vänt mig till inte behöva ta reda på allt själv, som sett till
helheten runt honom så att alla inblandade instanser jobbat åt
samma håll.”*

*”Skulle behöva gå ner i arbetstid för att få alla bitar i livspusslet
att fungera men jag har inte råd trots att jag har 1/4
vårdbidrag men det täcker inte mitt inkomstbortfall. Orkar inte
riktigt med allt som skulle behövas stöttas upp i barnets liv och
hinner inte vila själv.”*

VAR ÄR PAPPORNA/MÄNNEN OCH VILKA BEHOV HAR DEM?

*VÄRDEFORUM- UTVECKLINGSARBETE MED ANHÖRIGA,
BRUKARE OCH ANSTÄLLDA*

*KULTURPROJEKT- ANHÖRIG FÅR UTTRYCKA SINA
KÄNSLOR GENOM KONST*

MINSKA SKAM, SKULD OCH STIGMA GENOM ATT **SYNAS**

ANHÖRIGKONSULENTER- MYCKET VIKTIG ROLL

Kontaktuppgifter

www.nsph.se/anhorigprojektet

arvsfonden.se

ingrid.lindholm@nsph.se

0707-15 77 86

schizofreniförbundet

Intressförbundet för personer med schizofreni och liknande psykoser

Anhörigprojektet

schizofreniförbundet

Intresséförbundet för personer med schizofreni och liknande psykoser